

Expert-reflectie ten behoeve van Lessons Learned COVID-19

Naam: Manon Vanderkaa

Functie: Directeur

Organisatie: seniorenorganisatie KBO-PCOB

Datum: 11 augustus 2020

Onderwerp expert-tafel: **Langdurige zorg**

Wat is het perspectief van waaruit u kijkt (bijvoorbeeld, wetenschap, praktijkdeskundige, en welke achtergrond)?

Het perspectief van de (naaste van de) de senior

Wat zou u, met de kennis van nu, het kabinet adviseren om, vanuit het oogpunt van langdurige zorg, precies weer zo te doen dit najaar om een opleving te voorkomen of, mocht hij komen, snel in te dammen? Welke elementen in de aanpak zijn wat u betreft waard om vast te houden, te herhalen of uit te bouwen, vanuit het perspectief van de langdurige zorg? En waarom?

- De landelijke regie van de overheid, het proactief en snel anticiperen op nieuwe situaties, het delen van inzichten en het betrekken van organisaties om signalen uit het veld te krijgen hebben we ervaren als zeer positief.
- Daarnaast zagen we (weliswaar divers) vele lokale organisaties komen met alternatieven voor bijvoorbeeld dagbesteding. Echter dit vraagt wel om het delen van deze lokale initiatieven zodat bij een eventuele tweede golf deze beter te benutten zijn.

Wat zou u, met de kennis van nu, vanuit het perspectief van de langdurige zorg, het kabinet adviseren om dit najaar anders, of nieuw te doen in het voorkomen of indammen van een opleving van het virus? En waarom?

- Ouderenzorg eerst
Tijdens de eerste golf kwam het verpleeghuis pas laat in beeld; zowel qua beschermingsmiddelen, testen als de ernst van de situatie in mening verpleeghuis. We hebben gezien dat vooral ouderen zeer kwetsbaar zijn met dit virus. De lessen uit deze eerste golf moeten ons inziens leiden tot een andere prioritering.
- Kies voor heldere communicatie:
Tijdens de eerste golf hebben we een telefoonnummer opengesteld waar veel vragen binnen kwamen maar emotionele verhalen. Helder werd ook dat mensen vaak de regels niet goed begrepen. De taal was vaak te moeilijk en de vele Q&A's maakte het niet makkelijk om goed te weten wat wel en niet kon maar vooral ook waarom. Kies daarom voor heldere informatie, vanuit één afzender. Vertaal de landelijke berichtgeving helder naar de lokale en regionale situatie.
- Heb oog voor de mantelzorger
We hebben veel signalen gekregen dat het wat aan de lippen stond van mantelzorgers. Het stopzetten of verminderen van zorg thuis door de zorgverlener of door de senior zelf uit angst voor het virus waren hiervoor de redenen. Het leidde tot een overbelasting van menig mantelzorger. Afschalen van zorg kan wat ons betreft alleen in overleg met de cliënt en/of naaste. Maar geef wel alternatieven voor het ondersteunen van mantelzorgers. En vooral kijk hoe vormen van respijtzorg en mantelzorgondersteuning kunnen worden

behouden. Tevens is het essentieel dat het contact blijft tussen zorgverlener en client/naaste.

➤ Heb oog voor kwaliteit van leven

Het bezoekersverbod in de verpleeghuizen leidde tot signalen van naasten die hartverscheurend waren. Mensen die letterlijk van elkaar afgesloten waren. Centraal in de wegingen die ter grondslag lagen aan het besluit was infectiepreventie. Op grond van de signalen denken wij dat ook het perspectief vanuit kwaliteit van leven betrokken moet worden.

➤ Palliatieve fase goed borgen

We hebben schrijnende verhalen gezien en gehoord over het afscheid nemen van geliefden in het verpleeghuis in coronatijd. Dit vraagt om een herbezinning en een goed en vooral menselijk protocol. Zet in op goede psychosociale ondersteuning van familie en personeel. In het verlengde hiervan: de eerste golf heeft laten zien dat het gesprek over het levenseinde van groot belang is. Faciliteer dit gesprek op maat, deskundig en tijdig ook binnen de langdurig zorg. Bespreek met client en familie hoe de uitkomsten kunnen worden vastgelegd